

DON BOSKO.

LIST SALEZIJAŃEV V LJUBLJANI.

Izdaja:
Salezijanski zavod
 v Ljubljani.

Urejuje:
Josip Valjavec.

2

VSEBINA:

Salezijanski sotrudnik	33
Življenje Don Boska	35
Nenavadno dobri spomini	38
Nekaj črtic o salezijanskih misijonih	39
Don Boskove naprave	41
Kako don Bosko spreobrne zdrav-	
nika	42
Kako vzvišen je poklic vzgojitelja	44
Salezijanske novice	47
Našim cenjenim dobrotnikom	48

Izhaja vsak mesec nedoločen dan.

Don Bosko se pošilja brezplačno vsem sotrudnikom in sotrudnicam. Ako bi slučajno kak sotrudnik ne prejel lista in bi ga želel imeti, naj blagovoli naznaniti. Milodari za pokritje tiskovnih in poštnih stroškov, (ki znašajo 2 K) se hvaležno sprejemajo.

Spoštovanim naročnikom.

Ker je zmanjkalo prve številke „Don Boska“ in še vsak dan prihajajo novi naročniki, smo prisiljeni prvo številko vnovič ponatisniti. Zato prosimo nove naročnike, naj nekoliko potrpijo, ako takoj ne prejmejo zaželenih zvezkov. Istočasno se pa priporočamo spoštovanim bralcem, da razširjajo „Don Boska“ med svoje prijatelje in pridobijo mnogo novih naročnikov. Tako bodo tudi oni delovali za razširjenje, don Boskovih naprav in bodo postali deležni dobrot salezijanskih sotrudnikov.

Odpustki salezijanskih sotrudnikov.

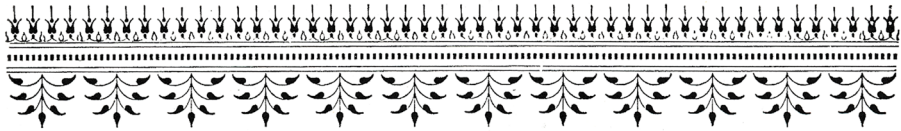
Vsak sotrudnik more zadobiti popoln odpustek enkrat na dan katerega lahko daruje za uboge duše v vicah, ako moli tretji del sv. rožnega venca pred sv. Rešnjim Telesom ali pred podobo sv. križa.

Popoln odpustek vselej, kadar prejme sv. obhajilo.

Poseben popoln odpustek vsako nedeljo, ako opravi spoved in sv. obhajilo.

Veliko odpustkov lahko zadobi vselej, kadar po namenu sv. očeta moli šest Očenašov, Češč. Mar. in Čast bodi... Te odpustke lahko daruje za uboge duše v vicah.

Razven teh odpustkov morejo v prihodnjem mesecu oktobru zadobiti popoln odpustek: 1. Na praznik bl. Ludovike Savojske, 3. na praznik sv. Rožnega venca, 4. na praznik sv. Frančiška Ser., 8. na praznik sv. Brigite, 19. na praznik sv. Petra Alk., 23. na praznik sv. Jazeza Kap., 28. na praznik sv. Simona in Jude ap.

Salezijanski sotrudnik.

Vsaka stvar na svetu potrebuje ptuje pomoči. Poglejmo nebo! Neskončno število premičnic in sopremičnic se suče na njem. Kdo jih pregiblje, kdo vzdržuje v prostoru? Medsebojna privlačnost. — Cvetka, ki raste samotno na polju, potrebuje razven semena prikladne zemlje, blagega ozračja, svetlobe in gorkote. Brez teh zunanjih pripomočkov bi cvetka ovenela in se spremenila v prah. Vesoljni prostor je napolnjen s tenkim eterom. Ta druží moči oddaljenih svetov in vzbuja različne prikazni.

Poglejte ubožca! V rokah drži košček trdega kruha. Njegovo oblačilo je raztrgano. Nam se zdi, da ni nikomur dolžnik. A ni tako. Skozi sto rok je šel oni kruh, predno je prišel v njegove roke. Tudi njegovo oblačilo je delala ptuja roka.

Kaj naj šele porečem o onih dobrotah, katere nam nudi država? Vi se sprehajate po mestnih ulicah, zajemate vodo iz mestnega vodovoda, pošiljate sinove v šolo, imate zavarovano svoje življenje in premoženje. Vprašajte, komu se morate zahvaliti za toliko dobrot, in vzdignili se bodo narodi sedanjega in minulih stoletij. Z denarjem ali s trudom so sodelovali za vaš blagor.

Vsaka naprava na zemlji je delo skupnih moči. Narediti stvari, jih spopolniti, pomnožiti in prav uporabljati, v tem obstoji napredek naroda. Človeške moči napredujejo, ako se med seboj podpirajo; znanosti in umetnosti se množijo, ako se učenjaki in umetniki združijo in skupno delujejo; narodi cvetó, dokler spoštujejo medsebojne pravice, dokler se ozirajo na skupni blagor, dokler delujejo za isti smoter. Ako se pa združijo usmiljena srca in delujejo za en zavod, za eno družbo, napredujejo dela usmiljenja. Ali ni tedaj sodelovanje zakon vsake ustvarjene bodisi razumne ali nerazumne, proste ali neproste stvari? In kdor ima

obilo pomoči, stori obilo, kdor je ima malo, stori malo; — moč, ki nima podpore, se popolnoma zgubi.

Don Bosko je razumel ta zakon. On je spoznal, da brez ptuje pomoči ne bo mogel dosti storiti, zato je ustanovil družbo salezijanskih sotrudnikov. Don Boskova mati Margareta, mati don Rue in mati umrlega škofa mons. Gastaldija so bile prve sotrudnice. Tem sotrudnicam so se pridružile druge in tako se je začela družba salezijanskih sotrudnikov. Papež Pij IX. jo je l. 1876. potrdil z mnogimi odpustki. V kratkem času se je družba sotrudnikov tako razširila, da sedaj skoraj ni kraja, kjer bi ne našli salezijanskih sotrudnikov.

Družba salezijanskih sotrudnikov je velikega pomena. „Salezijanski sotrudniki“, pravi papež Pij IX. (1877.), „bodo storili veliko dobrega. Oni bodo v veliko korist katoliški cerkvi in državi. Njih človekoljubno delovanje za vzgojo mladine bo sčasoma močno čislano. Zdi se mi, da vidim nele posamne družine, marveč cele vasi in mesta pod zastavo salezijanskih sotrudnikov. Zato jih ljubim in jim ostanem vedno naklonjen.“ — „Salezijanski sotrudnik“, piše kardinal Mauri, „opravlja svoja opravila, se razveseljuje v družbi, moralno pa deluje s salezijanci in postaja deležen njihovih dobrih del. S salezijanci oznanjuje božjo besedo divjim narodom, tolaži gobave, poučuje v dnevnik in večernih šolah; — salezijanski sotrudnik je rešitelj duš in vzgojitelj mladine. Skupno s salezijanci ustanavlja salezijanski sotrudnik nedeljska zabavišča, vzgojuje dečke v delavnicah, podpira ubožce, izdaja koristne knjige in spodbuja h krščanskemu življenju. Kako tolažilna mora biti ta misel za onega, ki veruje v prihodnje življenje.“

Nikar se tedaj ne ustrašite stopiti pod zastavo salezijanskih sotrudnikov, ki dandanes mogočno vihra po celem svetu. Pod to zastavo, katero venčajo najbolj odlične osebe stoletja, boste z združenimi močmi delovali v korist sv. cerkve, v blagor naroda, v zveličanje duš.

Življenje Don Boska.

(Dalje.)

Iz tolikih in tako čudovitih sanj je Margareta spoznala glas božji. Nič več se ni mogla ustavljati temu glasu. Revna je bila, a zaupala je na Boga. Zaupajoč v božjo pomoč je sklenila poslati sina zopet v šolo.

Ko je mati odkrila sinu veselo vest, da bo šel zopet v šolo, se je v otroški nedolžnosti milo zjokal. V veselju je hvalil Boga in zahvaljeval dobro mater.

Presrečni sin se je poslovil od svoje matere in se podal v mesto Kjeri. Slutil je, da bo daleč od matere trpel lakoto in revščino. To ga je polnilo s strahom in mu kalilo veselje. Toda misel, da bo dosegel duhovski stan, ga je osrčevala.

Kar je deček pričakoval, se je v resnici zgodilo. Revščina je začela mučiti pridnega učenca. Ubogi Bosko je bil prisiljen hoditi od hiše do hiše, trkati na vrata in prositi košček kruha. Za šolo si ni mogel preskrbeti potrebnih knjig; moral si jih je sposojati in se učiti, medtem ko so drugi učenci počivali v sladkem spanju.

Veliko je trpel ubogi učenec. Hvala Bogu, da to ni dolgo trpelo. Nekatere blagodušne osebe so kmalu opazile nedolžnega dečka, ki je revno oblečen hodil od hiše do hiše in ponižno prosil. Smilil se jim je in preskrbele so mu hrano in knjige. Nekoliko si je pa deček sam prihranil s poukom v zasebnih družinah. To je dajalo mlademu Bosku pogum in brez težave je nadaljeval učenje.

Janez Bosko je bil največji izmed učencev. Součenci so se mu v začetku posmehovali in ga zaničevali. Bosko je pa mirno trpel in ljubeznjivo odgovarjal svojim tovarišem. Z veliko ljubeznjivostjo si je kmalu pridobil naklonjenost učitelja in ljubezen

součencev. Učitelj je bil ponosen na pridnega učenca, učenci so se pa zgledovali nad ponižnim Boskom in ga želeli imeti vedno v svoji sredini.

Bosko pa ni bil le najboljši, bil je tudi najbolj nadarjen učenec. Imel je nenavadno dober spomin. Zadostovalo je, da je stvar prebral, in že jo je znal na pamet. — Nekoč je profesor razlagal Kornelija. Bosko je pozabil doma knjigo. Da bi prikriil pozabljivost, je vzel mesto Kornelija v roke latinsko slovnico. Součenci so to opazili in se skrivaj posmehovali. Učitelj je opominjal učence, a vse zaman; njegov opomin ni imel danes veljave. Potrpljenje je minulo učitelja. V veliki razburjenosti je hotel poznati vzrok nenavadnega nemira. Vsi pogledajo Boska. Ubogega Boska oblije rudečica. „Aha, sedaj smo našli tička“, zavpije profesor, ko zapazi Boskovo razburjenost, in mu veli ponoviti stavek in njegovo razlago. Bosko vstane in gledaje v latinsko slovnico ponovi pol strani dolgi stavek in učiteljevo razlago popolnoma po besedah. Učenci ploskajo z rokami in se začudeno smeje. Nastal je velik nemir. Profesor, vpije, opominja, se huduje . . . Umiri se še le takrat, ko mu nekdo razloži, da je Bosko brez knjige ponovil stavek in njegovo razlago. „Za enkrat ti odpustim“, pravi slednjič profesor, „toda pazi, da ne boš zakopal tako dobrega spomina!“

Bog je celo na čudežen način podpiral Boska pri učenju. Neko noč je sanjal, da sedi v šoli in piše nalogo. Sanjal je tako živo, da se je nalogo naučil na pamet. Drugo jutro vstane, spiše nalogo na list in jo vzame s seboj v šolo. Isto nalogo, katero je Bosko sanjal, je dal profesor v šoli. Komaj je nehal učitelj narekovati, izroči Bosko svojo nalogo. Profesor se čudi; Bosko pa mu odkrije, da je nalogo sanjal in jo že doma izvršil.

Nekoč je Bosko tako hitro vrnil nalogo, da se je zdelo profesorju nemogoče, da bi jo mogel dovršiti v tako kratkem času. Profesor misleč, da se Bosko norčuje, vzame nalogo in jo prebere. V celi nalogi ni našel ni jedne napake. Profesor se je čudil, a še bolj se je začudil, ko je opazil, da je spisal Bosko celo oni del naloge, katerega on radi pomanjkanja časa ni mogel narekovati. Prepisati ni mogel; — kje jo je neki našel? je premišljeval profesor in izpraševal, dokler mu Bosko ni odkril, da je nalogo sanjal in jo zjutraj doma dovršil.

Ker je imel Janez Bosko tako dober spomin, mu je preostajalo obilo prostega časa. Ta čas je obrnil drugim v korist. Po dnevi je pomagal tovarišem, ponoči je pa prebiral koristne knjige, katere mu je posojal knjigotržec Elija. Tekom treh let je prebral vse laške in latinske pisatelje. V tem berilu je našel obilo veselja in mnogo koristi. „Večkrat se je zgodilo“, pripoveduje on sam, „da me je

Deček Bosko poučuje otroke.

jutranja zarja našla s knjigo v roki. To ponočevanje mi je ugonobilo zdravje in skozi več let se je zdelo, da se moje življenje bliža grobu.“ Ta marljivost je spremljala don Boska do smrti. Še v pozni starosti se je učil in opominjal svoje sinove k učenju. „Učite se, ako hočete koristiti mladini“, je neprestano spodbujal sinove, „čim več boste znali, tim več boste koristili.“

Najlepša krepost, katera je krasila don Boska in mu vtisnila na obličje angeljski nasmeh prijaznosti, je bila ljubezen do ljudi, zlasti do otrok. Že kot majhen deček je zbiral male otročiče in jih nedolžno zabaval. Kot dijak je pomagal svojim tovarišem v šoli, jih spremljal na sprehod, jih zabaval v prostih urah in jih vodil v cerkev. Kako ljubeznivo je moralo biti njegovo obnašanje, razvidimo iz tega, da je že kot dijak sklenil toliko prijateljstvo z nekim judom, po imenu Jona, da se je ta dal krstiti in je postal goreč katoličan. To je bil začetek don Boskovega poslanstva, zagotovilo božje pomoči.

Nenavadno dobri spomini.

Pravijo Temistoklej je poznal v Atenah 40.000 prebivalcev po imenu.

Cir, kralj perzijski, je poznal po imenu in po obrazu 30.000 svojih vojščakov.

Seneka je znal na pamet 2000 besedi v istem redu, kakor se jih je naučil.

Mitridat je govoril jezike 22tih narodov, ki so bivali v njegovem kraljestvu.

Cezar je narekoval istočasno 4 pisma največje veštjave.

Sv. Hieronim je znal hebrejski, grški, latinski in skoraj vse jezike vzhodnih narodov.

Sv. Antonin je znal na pamet vse odloke cerkvenih zborov.

Sv. Tomaž Akv. ni nikdar pozabil, kar se je enkrat naučil. Znal je na pamet sv. pismo, vse sv. očete in svetne učenjake.

Pico della Mirandola je v starosti 18ih let znal 22 jezikov in je potem, ko je trikrat prebral, ponovil v istem redu naprej in nazaj več tisoč besedi.

Kardinal Mezzofanti je bil poklican spovedovat dva obtoženca na smrt, ki sta imela le še 24 ur časa. Kardinal se je celo noč učil njiju jezika. Drugo jutro je vse razumel, kar sta obtoženca govorila. V starosti 50 let je znal 50 jezikov.

Don Bosko je pa v mladosti bral obširno Farinovo zgodovino. Še v starosti se je spominjal, kar je bral in je znal povedati celo stran, na kateri je bilo pisano. Kot deček je znal ponoviti po besedah pridigo, katero je slišal v cerkvi.

NEKAJ ČRTIC O SALEZIJANSKIH MISIJONIH.

(Dalje.)

Don Bosko je poslal svoje sinove v daljno Ameriko. Veselilo ga je, ko je videl, kako hitro se razširja njegova naprava na ptuji zemlji. A njegovo srce še ni bilo nasičeno. V duhu je zrl množico divjih Patagoncev, katerim še ni posijalo solnce krščanstva. Don Boskovo srce je krvavelo, ko je zrl njih bedo. Sklenil jim je pomagati.

Don Bosko je naredil načrt, kako bodo salezijanci lahko vstopili v divjo Patagonijo. Dné 10. maja 1876. ga je poslal kardinalu Franchiju. Ta ga je z veseljem odobril in potrdil z blagoslovom sv. očeta.

Patagonija je nerodoviten del južne Amerike. Obširna kakor cela Evropa, je razdeljena med Chile in Argentino. Radi nezdravega ozračja jo smemo imenovati ameriško Sibirijo. Silni viharji in hitre spremembe ozračja so na dnevnem redu.

Divjaki, ki bivajo v teh mrzlih krajih, nimajo stalnega bivališča. Po svoji volji prenašajo šotore. Ne poznajo prave vere, ne umetnosti omikanih narodov. Njih premoženje obstoji v par kožah, s katerimi pokrivajo sebe in svoje šotore.

Zelenkasta polt, zmršeni lasje, male oči, ki divje gledajo izpod gostih obrvi, različne barve, s katerimi si mažejo obličje, vse to izrazi njih divji značaj.

Večjidel se živé z divjačino. Nekoliko se bavijo z ribištvom in lovom, velik del dneva pa preživé v brezdelju. Sotorov nikdar ne osnažijo. Ko je stanovanje toli nesnažno, da jim nesnaga postane nadležna, tedaj vzdignejo šotore in si poiščejo druge prostore.

Za obleko služite Patagoncu dve koži. Ena visi po hrbtu, druga pokriva sprednji del telesa. Ker se ne omivajo in vedno mažejo, prihaja od njih neznosen smrad.

Radi nekdanjega preganjanja in krutosti Argentinecev se je število Patagoncev znatno zmanjšalo. Spomin na to krutost vzbuja še dandanes v srcih nesrečnih divjakov sovraštvo do belih ljudi, pred katerimi s strahom bežijo. —

Leta 1878. so salezijanci prvič poskusili prodreti v te žalostne kraje. Generalni vikar iz Buenos Ayresa monsig. Espinosa jih je spremljal na težavnem potu. Njih načrt je bil začeti misijone v Bahija Blanca in od tam prodreti v daljne, težje kraje.

Dné 8. maja sta čč. gg. Costamagna in Rabagliati v spremstvu modrega vodnika zasedla ladijo in se napotila proti nesrečni deželi. Hudobni duh se je tresel, ko so se nositelji luči bližali kraljestvu teme in jih je skušal ustaviti v svetem podjetju. Grozen vihar se je vzdignil na morju. Orjaški valovi so premetavali parnik, ki je, zgubivši jambor in krmilo, plaval med življenjem in smrtjo. Goreči apostoli so zrl pred seboj grozno smrt.

Preteklo je deset dni, odkar v Buenos Ayresu niso prejeli nikakega poročila o njihovem potovanju. Med ljudstvom se je širil glas, da so valovi požrli hrabre misijonarje. Prebivalstvo je molilo za ponesrečence in jih priporočalo božjemu usmiljenju. Toda, ne bojte se, apostoli še niso umrli. Nevarnost je bila velika, usmiljenje božje še večje; — na čudežen način so bili rešeni strašne smrti. Srečno so se povrnili nazaj v domovino. —

Dasi so silni valovi trpinčili uboge misijonarje sredi vihar-nega morja, vendar goreči apostoli niso obupali. Žejni po zveličanju duš so se podvrgli drugemu težkemu potovanju. Pot čez morje se jim je ponesrečila, poskusiti hočejo po suhi zemlji.

Leta 1879. se poslove hrabri apostoli od svojih prijateljev in se podajo vnovič na pot. Med zvonjenjem zvonov, ki so na nadškofovo povelje zvonili po vseh cerkvah v mestu in vabili ljudstvo k molitvi, so odpotovali goreči misijonarji v daljni nepoznani svet.

Kdor ima poklic od Boga, le ta se more podvreči tako težavnemu potovanju. Kdor nima poklica, bi ne mogel toliko časa vstrajati brez stanovanja sredi gozdov, sredi puščave, sredi neopisnih težav in nevarnosti. Njih hrana je bila divjačina, njih stanovanje obširna ravan.

Šele po petnajstdnevem jezdarenju so se ob reki Coroado mogli nekoliko odpočiti in se utrditi za daljno potovanje. A niti tu niso zgubljali časa. Okrog sebe so zbrali 39 indijancev, jih poučili in sv. veri ter očistili v studencu sv. krsta. To so bili prvi divjaki, katere so salezijanski misijonarji pripeljali v naročje sv. cerkve in jim z vodo sv. krsta odprli pot do zveličanja. Misijonarjem je to dajalo pogum, in so veseli nadaljevali težavno pot.

Veliko so že trpeli ubogi misijonarji, a čakalo jih je še večje trpljenje. Pot je bila čedalje bolj težka. Rodovitna zemlja se je skrila, le grmičje in trnje se je kazalo iz peščenih tal. Ubogi misijonarji! Prišli so na kraj, kjer ne vidijo omikanega človeka. Tu in tam opazijo divjake, ki kakor divje živali s strahom bežijo. Žejni so in lačni, toda ničesar ne najdejo, da bi se

okrepčali; — lačni in žejni morajo potovati hrabri apostoli. Raztrgani od dolgega potovanja ne najdejo ničesar, kar bi jih varovalo silnega mraza. Mraz jih muči; radi mraza ne najdejo počitka niti ponoči. Toda oni so veseli. Ljubezen do Boga in do zveličanja duš jih osrčuje.

Dne 23. maja, na predvečer praznika Marije pomočnice kristjanov, so zgrešili pot, ki vodi v Rio Negro. Strašen dan za uboge misijonarje! Zgubljeni sredi širne puščave niso vedeli kam se obrniti. V nepopisni bridkosti so tavalj sem in tje in se spominjali svojih bratov v domovini. Njih misli so plavale čez širno morje v prijazni Turin, kjer so se sobratje veseli in srečni pripravljali na najlepši salezijanski praznik, na praznik Marije, pomočnice kristjanov. V skrbeh, da poginejo lakote, so se zatekli do Pomočnice kristjanov in jo s solzami v očeh prosili pomoči. Marija je slušala prošnje svojih sinov in jim prihitela na pomoč. Nepričakovano se jim pokaže prava pot. Drugi dan proti večeru praznika Marije, pomočnice kristjanov, so stopili v Patagonijo, na kraj imenovan Choele Choel.

Salezijanski misijonarji so začeli delovati za uboge Patagonce, don Bosko je pa delal v Turinu nove načrte in prosil sv. Očeta, da bi v Patagoniji ustanovil apostolski vikariat. Sv. oče Leon XIII. je poslušal don Boskov nasvet ter s pismom 16. novembra 1883. ustanovil apostolski vikariat za severno in južno Patagonijo in apostolsko prefekturo za srednjo Patagonijo in Ognjeno zemljo. Za apostolskega vikarja je postavil mons. J. Cagliera in ga povzdignil za škofa, za apostolskega prefekta pa mons. Fagnana, ki se je že toliko trudil za uboge Patagonce.

Salezijanski misijonarji so se razšli po celi Patagoniji. Monsignor Cagliero je delal velika čuda. Cele rodbine divjakov je spreobrnil in z vodo sv. krsta sprejel v kat. cerkev. Nad 70 in 80 let stare može in ženice je krstil in pripeljal na pot zveličanja. Veliko mladeničev in deklic je sprejel v salezijanske zavode in izročil v oskrb don Boskovih sinov in hčera.

Nad sto misijonarjev deluje dandanes v onem vikarijatu za divje Indijance. Ustanovili so nad 20 župnij in obilo misijonskih postaj. Veliko število duhovnikov neprestano popotuje po divji Patagoniji in oznanjuje Kristusovo besedo divjim narodom. Okoli 50 tisoč krstov so podelili v teh kratkih letih.

Nad vse zanimivi so salezijanski misijoni na Ognjeni zemlji. Fuegini (divjaki na Ognjeni zemlji) so male postave, a bolj hudobni in zviti od Patagoncev. Zemlja je nerodovitna, vreme hitro spremenljivo, mraz neznosen.

Divjaki stanujejo na otokih, kar misijonarjem provzročuje veliko sitnosti in težav. Da bi si olajšali te težave, so preskrbeli male parnike, v katerih se vozijo iz otoka na otok. Trije parniki neprenehoma delujejo za nesrečne Indijance.

Da bi misijonarji še lažje delovali za ondotne prebivalce, so prosili Chile, da bi jim odstopila otok, kamor bi nikdo drugi ne imel pravice stopiti. Vlada jim je odstopila veliki otok Dawson. Tu so sa'ezijanci ustanovili misijon sv. Rafaela za divjake, ki se žele naučiti poljedelstva. Misijon dobro prospeva. Začeli so graditi hiše in sedaj se ob morski obali razprostira že malo mestece, ki je smemo imenovati mesto divjakov. V središču mesta se vzdiguje cerkev, zraven nje zavod in okoli zavoda male kočice ubogih Indijancev. Mesto je prijazno. Na jedni strani se svetlika morje, na drugi strani se vzdigajo visoki griči. Cerkev sv. Rafaela je najbližja južnemu tečaju.

Predno so misijonarji vse to dosegli, so morali veliko trpeti. Monsig. Fagnano je z velikimi stroški sezidal v Punta Arenas krasno cerkev, da bi služila za stolnico. Postavil je visok zvonik, v katerem so viseli težki zvonovi. Toda komaj je bila cerkev dovršena, jo je uničil grozen požar.

Vsakdo si lahko misli, koliko so trpeli ubogi misijonarji, ko so videli ves trud spremenjen v pepel. Treba je bilo stanovitnosti našega monsiga. Fagnana, da je upal začeti zidati novo še lepšo cerkev.

Don Boskove naprave.

1. *Nedeljska sabavišča*, — kjer se ob nedeljah in praznikih zbira mladina, da se razveseljuje z različnimi igrami: s telovadbo, letanjem, skakanjem, petjem, godbo, gledališčem itd. Zjutraj ob določeni uri imajo priliko pristopiti k spovedi in sv. obhajilu ter biti pri sv. maši in pridigi. Popoludne je pouk krščanskega nauka v šoli, nato pridiga in blagoslov z Najsvetejšim. — Med tednom nekateri salezijanski duhovniki obiskujejo dečke po delavnicah, tistim pa, ki so brez dela, preskrbe službo pri poštenih mojstrijih.

2. *Dnevne šole* — za one dečke, ki ne morejo ali ne marajo obiskovati zunanjih šol.

3. *Večerne šole* — za zunanje rokodelske učence. Tu se poučujejo v branju, pisanju, petji, godbi in v vedah, potrebnih za človeško družbo.

4. *Hospiciji ali zavetišča* — za one mladeniče, ki so brez stanovanja in nadzorstva. V teh zavetiščih se poučujejo dečki v raznih rokodelstvih ali pa obiskujejo šolo.

5. *Rokodelske šole*, — kjer se dečki lahko naučijo raznovrstnih rokodelstev tako, da postanejo pošteni mojstri. Rokodelski učenci imajo večerno obrtno šolo.

6. *Zavodi* — za dijake srednjih stanov. V nekaterih zavodih so samo ljudski, v drugih tudi gimnazijski in tehniški razredi.

7. *Semenišča* — za one mladeniče, ki se žele posvetiti duhovskemu stanu.

8. *Poljedelske šole*. — Te šole, katerih so odprli obilo zlasti na Laškem, Španskem in v Ameriki ne-le samo za dečke, marveč tudi za deklice, prinašajo obilo koristi ubogemu kmetu.

9. *Misijoni* — po raznih krajih Amerike, Afrike in Azije.

10. *Izdajanje dobrih knjig*. — Na tisoče knjig za učeno in priprosto ljudstvo izda vsako leto salezijanska družba. Te knjige se tiskajo v salezijanskih tiskarnah. Do sedaj so odprli salezijanci 24 velikih tiskarn.

11. *Bolnišnice* — zlasti med gobavimi.

12. *Sestre Marije pomočnice*. — Kar store salezijanski duhovniki za mladeniče, to store don Boskove hčere za deklice. To družbo je ustanovil don Bosko l. 1872. „Hčere Marije pomočnice“ so otvorile že skoro v vseh krajih sveta zavode za deklice. Delujejo tudi v misijonih.

Kako don Bosko spreobrne zdravnika.

Zdravnik je obiskal don Boska v oratoriju sv. Franciška v Turinu. „Kakor sem slišal“, pravi zdravnik don Bosku, „vi znate ozdravljati vsakovrstne bolezni.“

„Kako? Jaz zdravim bolezni? Nikakor ne...“

„In vendar; — meni so zagotovili in mi celo imenovali ozdravljene osebe in njih bolezni.“

„Vi se motite, gospod zdravnik. Je res, da je že več oseb prišlo k meni, a ozdravil še nisem nobene. Če so dosegli zdravje, se morajo zahvaliti Mariji Devici. Marija doseže vse od svojega Sina.“

Zdravnik maje z glavo. „Ne vem, če bi verjel. Čudež, ... to mi ne gre v glavo. Dokler Marija ne stori čudeža meni, ne morem verjeti.“

„Če bi vi imeli zaupanje, kakor drugi, tudi vam bi Marija pokazala čudež“, odgovori don Bosko. „Kaj vam pa je, gospod doktor?“

„Božjast, — ta nadležna bolezen mi greni življenje.“

„Razumem. Bi radi ozdravili, ne res?“

„O, kako rad bi se oprustil tega zla.“

„Ali hočete, da vam povem zdravilo?“

„Storili mi boste neopisno uslugo.“

„Če hočete ozdraveti, morate najprej očistiti svojo dušo. Kar tjekaj pokleknite, bova takoj naredila.“

„Kaj? Spovedati se?“

„Da, jaz vas bom spovedal.“

„Vi me hočete spovedati? Mene?“

„Zakaj pa ne? Ali še niste nikdar grešili?“

„Kaj mi koristi spoved! Jaz ne verujem ne na Boga, ne na Marijo, ne na spoved, ne na vaše čudeže.“

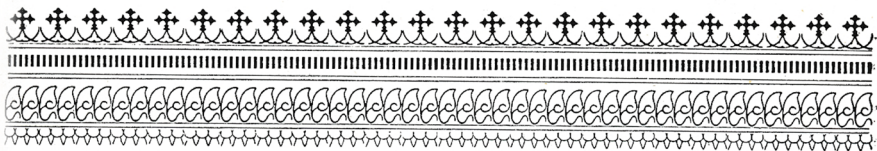
„Pokleknite, gospod doktor; škode ne boste imeli. Boste videli, da vam bo koristilo.“

„Če že ni drugače, naj bo“. To izrekši poklekne na klečalnik. Komaj naredi znamenje sv. križa, začne glasno jokati. Med solzami se skesano obtoži svojih grehov in obljubi, da se bo poboljšal.

Don Bosko ga od veselja objame in mu pravi: „Rešeni ste najhujšega zla. Upam, da bo tudi bolezen popolnoma zginila. Ako se to zgodi, zahvalite Marijo, prečisto Devico, in ne ubogega don Boska, ki je grešnik, kakor vi.“

Zdravnik je v resnici ozdravel. Večkrat je prišel obiskat don Boska in zahvaljevat Marijo Devico za zadobljeno milost.

Kako vzvišen je poklic vzgojitelja.

Vzgojitelj se bavi s človekom, ki je kralj stvarstva, v katerem se hrani podoba presvete Trojice. Smoter njegovega delovanja niso le posamne človeške zmožnosti, njegovo delo ni omejeno; vzgojitelj deluje za celega človeka. „Vzgojiti človeka“, pravi profesor Bobba¹⁾, „se pravi: razviti in spopolniti njegove telesne in nravne zmožnosti, utrditi njegov organizem z vajo, razsvetliti njegov um z resnico, vzbujati domišljijo z lepim, krepiti voljo z ljubeznijo do dobrega, blažiti nagnenja in čustva, brzdati strasti, utrditi človeka za zemsko trpljenje, ga osvoboditi sužnosti in mu vdihniti upanje do prihodnjega življenja.“

Vzgojitelj se ne bavi z izobraženim človekom. On deluje za človeka, ki potrebuje izobrazbe. Bog izroči človeka v roke vzgojitelju, da mu vsadi v srce seme in stori, da se seme razvije v plodnosno drevo. Življenje otroka je nepopolno, sebi prepuščeno. Brez vzgojitelja bi se to življenje docela zgubilo. Vzgojitelj je ohrani in popolni. Tako vzgojitelj nadaljuje delo božje pri najbolj vzvišenem zemeljskem bitju. On takorekoč stvari. Kakor ga bo ustvaril vzgojitelj, tak bo postal deček. Kako vzvišen je tedaj poklic vzgojitelja.

Vzgojitelj ne izobrazí človeka le v tej ali oni vedi; on izobrazí celega človeka. Vzgojitelj utrdi človeško telo, da postane vredno bivališče neumrljive duše, primerno orodje njenih del. On razsvetli človeški um, vodi njegove misli, posveti njegova nagnenja, utrdi njegove kreposti, brzda njegovo voljo in jo nagiba k dobremu. „Vzgojitelj“, pravi Tomazej, „osvobodi telo mehkužnosti in lenobe; osvobodi razum lahkovernosti, ki največkrat pripelje do brezverstva, ker brezverstvo ni nič drugega, kot podla lahkovernost; osvobodi voljo samosiljnih želja; — z jedno besedo: vzgojitelj osvobodi človeka iz verig suženstva in hudobije.“²⁾

¹⁾ Bobba, Della educazione nei sui principi.

²⁾ Tommaseo N. († 1874), Della educazione.

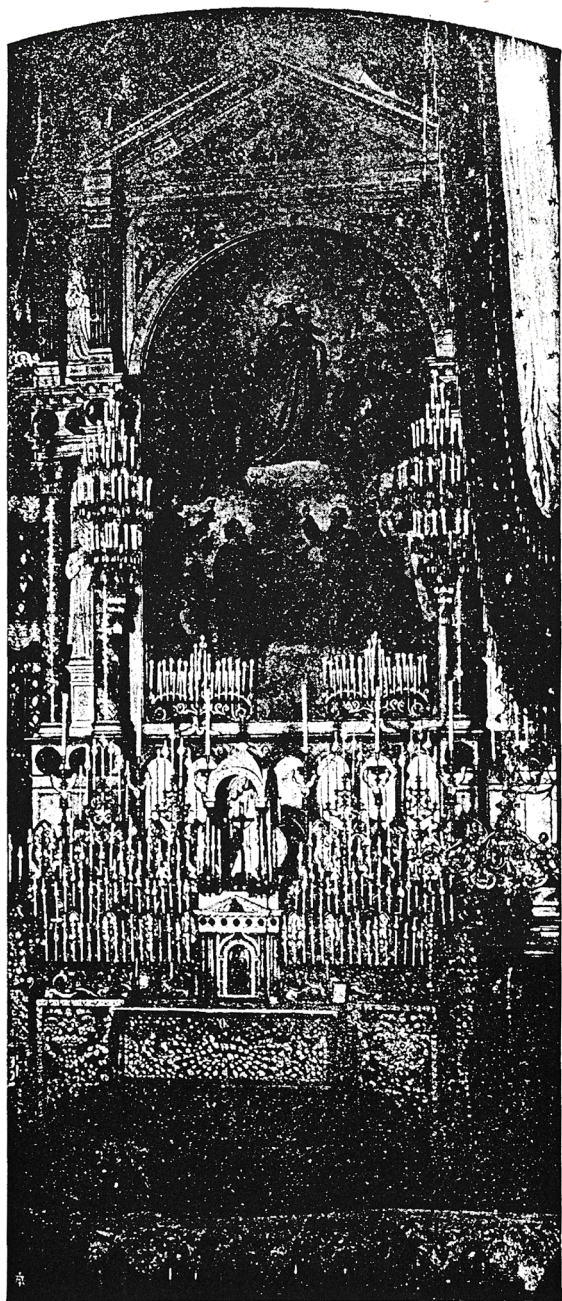
Starodavni narodi so imeli v veliki časti svetne oblasti, ki so se potegovale za pravico in so bile podpora ubožcem, strah hudobnežem. Več kot svetne oblasti stori dober vzgojitelj. S svojo previdnostjo prodrè človeško srce, izruje iz njega seme hudobije, prepreči zlo, poboljša brez palice, razsvetli dušo in jo okraši z krepostjo. Ali najdemo oblast, ki bi imela toliko vpliva nad človekom? Po pravici tedaj imenuje Seneka vzgojitelje *magistrate družin* — *quasi domesticos magistratus* — in jih postavi v vrsto onih, ki zasedajo najvišje prostore v republiki in odločujejo vojsko in mir.¹⁾ „Moč vzgojitelja“, pravi sv. Janez Krizost., „je toliko višja od svetne oblasti, kolikor višje je nebo od zemlje. Svetne oblasti kaznujejo že storjeno zlo, medtem ko vzgojitelj zlo zapreči.“ Po pravici tedaj pravi Platon, da ni na svetu bolj vzvišene službe, kakor je služba vzgojitelja.

„Zapomni si dobro, da si dolžan preskrbeti domovini dobrih državljanov, Bogu pa duš vrednih tako visokega Bitja“, je pisal Silv. Pellico nekemu vzgojitelju. Res visoka služba! Kdor se ji posveti, je najboljši prijatelj domovine, najboljši prijatelj božji. Najboljši prijatelj domovine, ker ji preskrbi poštenih, hrabrih, svetih državljanov, ki bodo njena mogočna bramba, njen ponos, njena slava. Najboljši prijatelj božji, ker daruje Bogu duše, ki so vredne tako visokega bitja. Bog kliče k sebi otroke in jih izroči v varstvo angeljem varuhom. Vzgojitelj je vidni angelj, ki pripelje duše k Bogu. Bog je vtisnil svojo podobo v dušo otroka; angelj čuva nad njo, da ostane lepa in neomadeževana. Skupno z nebeškim angeljem deluje vzgojitelj in opravlja božjo službo. Vzgojitelj postane angelj varuh, oče gojenca, oče njegove duše. Kako visok je poklic vzgojitelja!

„Kaj je vzgojitelj? Kaj je učitelj?“ vpraša A. Monfat in odgovori: „Je človek, kateremu v skrb je Jezus Kristus izročil število otrok, katere je odrešil s svojo krvijo, v katerih stanuje, kakor v svoji hiši, v svojem svetišču, katere gleda kot brate. Odločil jih je, da bodo enkrat z njim kraljevali na veke in proslavljali svojega Boga. In zakaj jim jih je izročil?“ vpraša dalje. „Morda zato, da bi postali učenjaki? Kdo si upa kaj takega reči? Izročil jih je, da bi učitelji varovali neprecenljivo nedolžnost, da bi vzgojili prave kristjane. To je smoter učiteljev, smoter vzgojiteljev.“²⁾

¹⁾ Seneca, *De tranquillitate*, c. III.

²⁾ Monfat P. Anton Marista, — *La Prati que del' education chrétienne*.

Veliki altar v cerkvi Marije pomočnice v Turinu.

pimi akordi kratkočasili dobrodošle goste. Vsi so bili veseli in so znova obljubili zvestobo krščanskemu življenju, katerega so se naučili v salezijanskem zavodu.

Našim cenjenim dobrotnikom.

Št. 5327

Videl in potrdil kn.-šk. ordinarijat v Ljubljani 29. dec. 1902.

Pobožna družba za zgradbo nove kapelice v čast Mariji Devici Pomočnici kristjanov na Rakovniku pri Ljubljani.

1. Ud te družbe postane vsak, kdor vplača vsaj eno krono za novo kapelico. Za vse dobrotnike se bo darovala sv. maša vsako prvo soboto v mesecu.

2. Udje pobožne družbe živi ali mrtvi postanejo deležni poleg sadu mesečne sv. maše še:

a) vseh pobožnosti, ki jih opravljajo gojenci salez. zavoda na Rakovniku v svoji kapelici.

b) vseh molitev in dobrih del, ki jih opravljajo salezijanci in njih gojenci po vseh svojih zavodih.

3. Darovi bodo služili za zgradbo in ohranitev nove kapelice.

4. Darovi naj se pošiljajo vodstvu salezijanskega zavoda na Rakovniku pri Ljubljani ali g. dr. Janežiču, prof. bogoslovja v Ljubljani.

Dobrotnikom pošljemo v dokaz in v znamenje, da smo dobili dar, potobico Marije Pomočnice.

Ljubljana, dné 8. decembra 1902.

Dr. I. Janežič

vodja sal. sotrudnikov.

Dr. Ang. Festa

vodja zavoda.

Sinovi moji!

Marija vam nakloni mnogo dobrih src in vam omogoči rešiti obilo mladeničev.

Mihael Rua,

vrhovni predstojnik salezijancev v Turinu.

Kdor se ubogega usmili, Bogu na obresti posodi; on mu vse povrne.

Preg. 19, 17.

Komur drago, pošljemo nabiralno polo, da napiše imena in namene darovalcev.

Urejuje: Josip Valjavec. — Tiska „Katoliška tiskarna“ v Ljubljani.

Mala pošta.

L. B. Trst. — Občudovanja vredna Vaša marljivost. Toliko tisoč znamk od jedne same osebe nismo pričakovali. Tako je prav. Marija Vam bo poplačala. — Iskrena hvala za zlato verižico.

Gospa E. W. Ljubljana — Imena darovalcev za pokritje tiskovnih in poštnih stroškov, nismo mogli objaviti. Objavimo jih v prihodnji številki.

G. N. v Kranju. Hvala za naročene svete maše, opravili jih bomo tisti dan, kakor ste nam pisali. Sv. maš potrebujemo.

S. M. v Novem mestu. Dobro bi bilo, da ima vsak sotrudnik nabiralno polo, kamor zapiše imena in namene darovalcev za ustanovljene sv. maše po 1 kroni.

M. T. v Postojni. Z ozirom, da smo morali radi močvirnatih tal premeniti lego celega bodočega zavoda — in bi bilo letos prekasno spraviti pod streho — bomo začeli zidati prihodnje leto bolj pripravljeni, kakor bi bili letos. Počasi vse pride. Tudi Marijanišče je imelo ponižne začetke, in vendar koliko dobrega sedaj stori!

G. J. v Ljubljani. Hvala najsrčnejša za staro obleko in obuvalo, za uboge gojence. Hvaležno bomo sprejeli tudi perilo, o katerem ste omenili.

I. K. v Sežani. Nimamo več svetinjic Marije pomočnice. Danes jih naročimo; ko pridejo, Vam jih pošljemo.

B. M. v Trstu. Prosimo, ali nam ne bi mogli udobiti med prijatelji in znanci še drugih, katerim bi smeli pošiljati „Don Boska“? Kako bi nam ustregli!

A. L. v Gorici. List ne pošiljamo za naročnino, ampak da naznanimo sotrudnikom, zakaj uporabljamo njih milodare.

I. V. v Ljubljani. Smete prihajati v našo kapelico. Sotrudnice imajo skupno sv. obhajilo ob polu 8. vsako 4. nedeljo v mesecu. — Sv. maša ob nedeljah je ob polu 10., blagoslov ob polu 4. pop.

Milodari.

za svetišče Marije Pomočnice kristijanov na Rakovniku

(od 15. julija do 15. avgusta.)

Strah in upanje.

Marsikdo je že vprašal: Kako si upate začeti tako velikansko delo? Kako boste mogli zidati svetišče, ki bo stalo toliko tisočakov? Dobre osebe so vam že dale svoj dar in ne bodo mogle več veliko pomagati. — Ta vprašanja so velikega pomena in bi nas strašila, ako bi zaupali samo v ljudi. Toda mi zaupamo v Marijino pomoč. Ona

lahko navdihne druge dobrotnike, da nam prihite pomagat. Ako bi se salezijanci strašili takih vprašanj, bi gotovo drugod ne bili zidali v tako kratkem času toliko in tako veličastnih cerkvâ in zavodov. Kakor drugodi, tako bo tudi tu Marija Devica vzbudila dobra srca, katerih do sedaj niti ne poznamo. Marija Devica je že poslala lepo število marljivih sotrudnikov in sotrudnic, ki čvrsto delujejo za novo svetišče Marija naj blagoslovi njih delo in naj v obilni meri poplača njih trud.

Gospa Marija Mekuč, K 25.—; Gosp. Fr. Zadrgal, K 20.—; G. M. Svetel, K 2.—; Č. g. Iv. Nagel, K 37.—; G. Jož. Sedmak, K 3.—; G. Jož. Ivančič, K 2.—; Grof Alf. Chamarè, K 10.—; G. Frančiška Sluga, K 50.—; G. Ana Glatz, K 10.—; G. Jos Ueberer, K 210; Č. g. Jožef Valenšek, 2.—; Č. g. Matija Slak, K 5.—; G. Apolonija Zajec, K 1010; Č. g. Ant. Kesnar, K 10.—; Č. g. J. Gerčar, K 20.—; Č. g. Fr. Vidmar, K 5.—; Č. gosp. Fr. Kepec, K 3.—; Gospa Elza Wechtitsch, K 3.—; Č. g. Simon Žužek, K 20.—; Č. gosp. Edvard Ganžek, K 2.—; Č. g. Jož. Valenčak, K 2.—; Č. g. Jos. Mensinger, K 1080; Č. g. Franc Boncelj, K 220; Č. g. Jož. Gregorič, K 5.—; Č. g. Fr. Javšovec, K 20.—; Č. g. Jož. Novak, K 92.—; G. Andrej Vehovec, K 4.—; G. Neža Malle, K 10.—; Č. g. Matija Prijatelj, K 10.—; G. Marijana Župan, K 6.—; Č. gosp. M. Karba, K 6.—; Gosp. G. Tönnies, K 18.—; Družina Pesjak, Kamnagorica, K 10.—; G. Neža Marolt, K 2.—; G. Neža Fabjan, K 4.—; Gosp. Andrej Vilfan, K 9.—; Gosp. M. Kožuh, K 436; G. Ana Rihar, K 2.—; Č. g. Nikolaj Križaj, K 10.—; Č. gosp. Alojzij Kokelj, K 2.—; Zapuščina + župnika Hočevarja, K 200.—; Gosp. Mihael Pajk, K 3.—; G. Kožuh, K 536; Č. g. Jož. Vintar, K 18.—; Č. g. Iv. Mervec, K 18.—; Č. g. Jožef Skočir, K 10.—; Gospa Ana Dular, K 3.—; G. Marija Selan, K 180; G. Vojska, K 16.—; Gospica Alojzija Žagar, K 2.—; G. Marija Škrab, K 2.—; G. Ana Dobnikar, K 15.—; G. Ivana Barl, K 11.—; Č. gosp. Janez Čemažar, K 520; Gospica Pavla Babič, K 102.—; Č. g. Jožef Novak (Povir), K 37.—; Gosp. Anton Potočar, K 1940; G. Neža Fabjan, K 2.—; G. J. P. K 20.—; G. Roz. Habjan, K 2.—; Č. g. M. Kerin, K 10.—; G. Marija Kožuh, K 26.—; Č. g. Anton Stenovec, K 15.—; Č. gosp. Jož. Zakotnik, K 6.—; G. Jer. Martinjak, K 27.—; G. Avg. Masia, K 6.—; G. Ana Simončič, K 20.—; G. Ivana Zalokar, K 30.—; G. Apol. Klemenčič, K 120; N. N. K 5.—; G. Terezija Govekar, K 20.—; Gospa Kat. Jakopič, K 120; G. Ana Ortar, K 2.—; G. Ana Zalar, K 4.—; G. Terezija Skul, K 12.—

Druge milodare za zavod objavimo radi pomanjkanja prostora prihodnjič.

Za vse, kar je v „Don Bosku“ natisnjena, se želi le toliko veljave, kolikor je priznava nezmotljiva sv. katoliška cerkev, zdrava pamet in zgodovinska resnica.
